

Ispitni katalog za državnu maturu
u školskoj godini 2012./2013.

GRČKI JEZIK

Stručna radna skupina za izradbu ispitnih materijala iz Grčkoga jezika:

Inga Fröbe Naprta, prof., Klasična gimnazija, Zagreb

Zdravka Martinić-Jerčić, prof., Nadbiskupska klasična gimnazija, Zagreb

Ninoslav Zubović, prof., Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

Sadržaj

Uvod	5	7. Priprema za ispit	13
1. Područja ispitivanja	5	8. Literatura	13
2. Obrazovni ishodi	6	8.1. Odlomci iz djela autora propisanih planom i programom.....	13
2.1. Razumijevanje i uporaba jezika.....	6	8.2. Preporučena literatura za pristupnike	14
2.2. Vokabular.....	7	8.3. Preporučena literatura za nastavnike.....	14
2.3. Civilizacija i književnost.....	7	8.4. Korisni linkovi.....	15
3. Struktura ispita	7	9. Dodatci	16
3.1. Razumijevanje i uporaba jezika.....	7	9.1. Vokabular.....	16
3.2. Vokabular.....	9	9.1.1. Imena.....	32
3.3. Civilizacija i književnost.....	9	9.2. Tablice glagola.....	40
4. Tehnički opis ispita	9	9.2.1. Glagoli prema završnome glasu osnove (verba vocalia, verba muta i verba liquida)	40
4.1. Trajanje ispita	9	9.2.2. Glagoli na -μι	44
4.2. Izgled ispita i način rješavanja	9	9.2.3. Glagoli s osobitom tvorbom oblika	46
4.3. Pribor.....	9		
5. Opis bodovanja	10		
5.1. Vrednovanje prve ispitne cjeline	10		
5.2. Vrednovanje druge ispitne cjeline	10		
5.3. Vrednovanje treće ispitne cjeline	10		
6. Primjeri zadataka s detaljnim pojašnjenjem	11		
6.1. Primjer zadatka višestrukoga izbora.....	11		
6.2. Primjer zadatka kratkoga odgovora	11		
6.3. Primjer zadatka dopunjavanja	12		
6.4. Primjer zadatka povezivanja	12		

Uvod

Grčki jezik je na državnoj maturi obvezni predmet.

Ispitni katalog za državnu maturu iz Grčkoga jezika temeljni je dokument ispita kojim se jasno opisuje što i kako će se ispitivati na državnoj maturi iz ovoga predmeta u školskoj godini 2012./2013.

Ispitni katalog sadrži sve potrebne informacije i detaljna pojašnjenja o obliku i sadržaju ispita. Njime se jasno određuje što se od pristupnika očekuje na ispitu.

Ispitni katalog usklađen je s odobrenim četverogodišnjim Nastavnim planom i programom¹ za Grčki jezik u klasičnim gimnazijama. Razina ispita iz Grčkoga jezika na državnoj maturi u školskoj godini 2012./2013. identična je za učenike koji su klasičnu gimnaziju upisali kao početnici i za učenike koji su ju upisali kao nastavljači.

Ispitni katalog sadrži ova poglavlja:

- Područja ispitivanja
- Obrazovni ishodi
- Struktura ispita
- Tehnički opis ispita
- Opis bodovanja
- Primjeri zadataka s detaljnim pojašnjenjem
- Priprema za ispit.

U prvome i drugome poglavlju čitatelj može naći odgovor na pitanje *što se ispituje*. Navedena su područja ispitivanja, odnosno ključne vještine koje se ispituju ispitom.

U drugom poglavlju, kroz konkretne opise onog što pristupnik treba znati, razumjeti i moći učiniti, pojašnjen je način na koji će se navedena znanja i vještine provjeravati.

Treće, četvrto i peto poglavlje odgovaraju na pitanje *kako se ispituje*, a u njima su pojašnjeni struktura i oblik ispita, vrste zadataka te način provedbe i vrjednovanja pojedinih zadataka i ispitnih cjelina.

Šesto poglavlje sadrži primjere svih tipova zadataka.

Sedmo poglavlje odgovara na pitanje *kako se pripremiti* za ispit. U tom su poglavlju preporuke koje pristupnicima pomažu u pripremi ispita.

Poglavlja Literatura i Dodatci priloženi su s istom svrhom.

1. Područja ispitivanja

Ispitom iz Grčkoga jezika provjeravaju se ova ključna znanja i vještine:

- razumijevanje jednostavnijega izvornoga grčkoga teksta
- poznavanje i uporaba jezičnih zakonitosti grčkoga jezika
- ovladanost osnovnim vokabularom
- poznavanje osnova grčke civilizacije i književnosti.

Ispit iz Grčkoga jezika se, sukladno tomu, sastoji od triju ispitnih cjelina.

Prvom cjelinom ispituje se **razumijevanje i uporaba jezika**, drugom **vokabular**, a trećom **civilizacija i književnost**.

¹ Glasnik Ministarstva kulture i prosvjete, broj 1, Školske novine, Zagreb, 1994.

2. Obrazovni ishodi

U ovome su poglavlju za svaku ispitnu cjelinu određeni obrazovni ishodi, odnosno konkretni opisi onoga što pristupnik mora znati, razumjeti i moći učiniti kako bi postigao uspjeh na ispitu.

2.1. Razumijevanje i uporaba jezika

Prvom ispitnom cjelinom (*Razumijevanje i uporaba jezika*) provjerava se u kojoj mjeri pristupnik zna, odnosno može:

- pravilno pisati i čitati grčki tekst
- pravilno naglašavati grčke riječi prema pravilima o naglašavanju
- prepoznati glasovne promjene (prijevaj, naknadno produljivanje, asimilaciju)
- primijeniti pravila o stezanju vokala
- prepoznati osnovne zakonitosti prozodije i metrike
- prepoznati metričke sheme heksametra, elegijskoga distiha i jampskog trimetra
- prepoznati sve vrste riječi
- razlikovati i rabiti kategorije nominalnoga sustava:
 - članove
 - padeže
 - rodove
 - deklinacije
 - zamjenice
 - brojeve
 - stupnjeve komparacije
- razlikovati i rabiti (primijeniti) kategorije i oblike glagolskoga sustava:
 - lice
 - broj

- način
- vrijeme
- aspekt i dijatezu
- participe i infinitive
- razlikovati tematsku i atematsku konjugaciju i sve oblike tih konjugacija (prezentsku, futursku, aoristnu, perfektu i pasivnu osnovu)
- analizirati rečenice
- prepoznati i prevesti osnovne sintaktičke elemente u nekoj rečenici:
 - vrste participa
 - vrste konjunktiva i optativa u nezavisnim rečenicama
 - vrste nezavisnosloženih rečenica
 - vrste zavisnosloženih rečenica
 - rečenične konstrukcije akuzativa i nominativa s infinitivom i genitiva apsolutnoga
- prepoznati ispravan prijevod rečenice iz nekoga originalnoga grčkoga teksta od pisaca propisanih programom
- povezivati i razumjeti dijelove neke grčke rečenice
- razumjeti sadržaj jednostavnijega originalnoga grčkoga teksta nekoga od pisaca propisanih programom:
 - Ksenofont
 - Demosten
 - Homer
 - Herodot
 - liričari
 - filozofi
 - tragici – Eshil, Sofoklo, Euripid.

2.2. Vokabular

Drugom ispitnom cjelinom (*Vokabular*) provjerava se u kojoj mjeri pristupnik zna, odnosno može:

- prevesti (navesti značenje) riječi iz propisanoga vokabulara
- prevesti (navesti značenje) riječi koje proizlaze iz propisanoga vokabulara
- prepoznati etimologiju riječi podrijetlom iz grčkoga jezika i navesti njihovo značenje
- na temelju poznatoga vokabulara povezivati sinonime i antonime u grčkome jeziku.

2.3. Civilizacija i književnost

Trećom ispitnom cjelinom (*Civilizacija i književnost*) provjerava se u kojoj mjeri pristupnik zna, odnosno može:

- navesti i opisati likove i priče iz grčke mitologije
- navesti i objasniti osnovne pojmove grčke religije
- prepoznati i opisati najvažnije događaje grčke povijesti
- prepoznati i opisati društvene i kulturne prilike iz pojedinih razdoblja grčke povijesti
- prepoznati i razumjeti osnovne pojmove svakodnevnoga privatnoga i društvenoga života Grka (opisati svakodnevni privatni i društveni život Grka)
- objasniti periodizaciju grčke književnosti
- prepoznati, navesti i objasniti osnovne karakteristike pojedinih književnih vrsta (epika, lirika, historiografija, retorika, filozofija, drama)
- navesti podatke o životu i djelu najistaknutijih predstavnika pojedinih književnih vrsta
- prepoznati glavne stilske karakteristike autora propisanih programom.

3. Struktura ispita

Ispit iz Grčkoga jezika sastoji se od triju cjelina.

Prvom cjelinom ispituje se **razumijevanje i uporaba jezika**, drugom **vokabular**, a trećom **civilizacija i književnost**.

U tekstu koji slijedi detaljno je opisana struktura svake ispitne cjeline.

3.1. Razumijevanje i uporaba jezika

Ovim dijelom ispita provjerava se razina razumijevanja pročitanaog teksta, dijela teksta ili rečenice te znanja i vještine koje je pristupnik stekao u područjima morfologije i sintakse.

Struktura prve ispitne cjeline prikazana je u tablici 1.

Tablica 1. Struktura prve ispitne cjeline

ZADATCI	ISPITIVANA PODVJEŠTINA	VRSTA ZADATAKA	BROJ ZADATAKA
1. – 5.	razumijevanje sadržaja teksta	zadatci višestrukoga izbora	5
6. – 9.	prepoznavanje sintaktičkih elemenata rečenice	zadatci višestrukoga izbora	4
10. – 13.	određivanje glagolskih oblika	zadatci kratkoga odgovora	4
14. – 17.	analiza rečenice	zadatci kratkoga odgovora	4
18. – 20.	prepoznavanje ispravnoga prijevoda rečenice	zadatci višestrukoga izbora	3
21. – 22.	prepoznavanje metričkih zakonitosti	zadatci višestrukoga izbora	2
23. – 26.	poznavanje morfologije	zadatci dopunjavanja	4
27. – 30.	prepoznavanje ispravnoga prijevoda rečenice	zadatci višestrukoga izbora	4
31. – 36.	poznavanje morfologije	zadatci kratkoga odgovora	6
37. – 41.	poznavanje morfologije	zadatak povezivanja	5
42. – 46.	poznavanje morfologije	zadatci višestrukoga izbora	5
47. – 51.	poznavanje morfologije	zadatci višestrukoga izbora	5
52. – 56.	poznavanje morfologije	zadatci višestrukoga izbora	5

Napomena!

Polazni tekstovi na kojima će se ispitivati razumijevanje sadržaja u zadatcima od 1. do 5. bit će izabrani iz djela propisanih autora, ali ne iz odlomaka propisanih u ovome katalogu u poglavlju *Literatura*.

U zadatcima od 14. do 20. i od 31. do 36. tekstovi (riječi i rečenice) bit će izabrani iz odlomaka propisanih u ovome katalogu u poglavlju *Literatura*.

3.2. Vokabular

Ovim dijelom ispita provjerava se poznavanje vokabulara iz tekstova propisanih nastavnim planom i programom za klasične gimnazije.

Struktura druge ispitne cjeline prikazana je u tablici 2.

Tablica 2. Struktura druge ispitne cjeline

ZADATAK	ISPITIVANA PODVJEŠTINA	VRSTA ZADATAKA	BROJ ZADATAKA
57. – 60.	poznavanje vokabulara	zadatak povezivanja	4
61. – 64.	poznavanje vokabulara	zadatci kratkoga odgovora	4
65. – 67.	poznavanje etimologije riječi	zadatci višestrukoga izbora	3

3.3. Civilizacija i književnost

Ovim dijelom ispita provjerava se poznavanje civilizacijskih sadržaja propisanih nastavnim planom i programom za učenike klasičnih gimnazija.

Struktura treće ispitne cjeline prikazana je u tablici 3.

Tablica 3. Struktura treće ispitne cjeline

ZADATAK	ISPITIVANA PODVJEŠTINA	VRSTA ZADATAKA	BROJ ZADATAKA
68. – 72.	poznavanje grčke civilizacije i književnosti	zadatak povezivanja	5
73. – 77.	poznavanje grčke civilizacije i književnosti	zadatci višestrukoga izbora	5
78. – 83.	poznavanje grčke civilizacije i književnosti	zadatci dopunjavanja	6
84. – 88.	poznavanje grčke civilizacije i književnosti	zadatci višestrukoga izbora	5

4. Tehnički opis ispita

4.1. Trajanje ispita

Ispit iz Grčkoga jezika je pisani i traje ukupno **100 minuta** bez stanke.

Pristupnik sam raspoređuje zadano vrijeme i nije vremenski ograničen pri rješavanju pojedinih dijelova ispita. Za vrijeme trajanja ispita pristupnik ne smije napuštati prostoriju.

4.2. Izgled ispita i način rješavanja

Pristupnici dobivaju sigurnosnu vrećicu u kojoj je *ispitna knjižica* i *list za odgovore*.

Od pristupnika se očekuje da pažljivo pročitaju upute koje će slijediti pri rješavanju ispita.

Dodatno, uz svaku vrstu zadataka priložena je uputa za rješavanje. Čitanje ovih uputa je bitno jer je u njima naznačen i način obilježavanja točnih odgovora.

Zadatke višestrukoga izbora i zadatke povezivanja pristupnici rješavaju obilježavanjem slova točnoga odgovora. Slova točnih odgovora obilježavaju se znakom X.

Ako pristupnik obilježi više od jednoga odgovora, zadatak će se bodovati s 0 (nula) bodova bez obzira na to što je među obilježenima i točan odgovor.

Zadatke dopunjavanja i kratkoga odgovora pristupnici rješavaju upisivanjem odgovora na predviđeno mjesto koje je naznačeno u uputi.

Prostor s naznačenim brojem bodova popunjava ocjenjivač.

4.3. Pribor

Tijekom pisanja ispita iz Grčkoga jezika dopušteno je rabiti kemijsku olovku plave ili crne boje.

Pristupnici ne smiju rabiti rječnike, gramatičke sažetke ni ostala pomagala. Nije dopuštena uporaba tehničkih pomagala.

5. Opis bodovanja

Uspješnost pristupnika na ispitu određuje se tako da ostvareni bodovi u svakoj od triju cjelina u ukupnome rezultatu sudjeluju s određenim udjelom.

Udio ispitnih cjelina u ukupnome uspjehu na ispitu prikazan je u tablici 4.

Tablica 4. Udio ispitnih cjelina u ispitu

Razumijevanje i uporaba jezika	64%
Vokabular	12%
Civilizacija i književnost	24%

5.1. Vrijednovanje prve ispitne cjeline

Bodovi: Točan odgovor na pojedini zadatak donosi jedan bod.

Ukupni broj bodova: 56

5.2. Vrijednovanje druge ispitne cjeline

Bodovi: Točan odgovor na pojedini zadatak donosi jedan bod.

Ukupni broj bodova: 11

5.3. Vrijednovanje treće ispitne cjeline

Bodovi: Točan odgovor na pojedini zadatak donosi jedan bod.

Ukupni broj bodova: 21

6. Primjeri zadataka s detaljnim pojašnjenjem

U ovome su poglavlju primjeri zadataka². Uz svaki primjer zadatka ponuđen je opis te vrste zadatka, točan odgovor, obrazovni ishod koji se tim konkretnim zadatkom ispituje te način bodovanja.

6.1. Primjer zadatka višestrukoga izbora³

Zadatak višestrukoga izbora sastoji se od **upute** (u kojoj je opisan način rješavanja zadatka i koja je zajednička za sve zadatke toga tipa u nizu), **osnove** (pitanja) te **ponuđenih odgovora** od kojih je jedan točan.

U sljedećem zadatku između triju ponuđenih trebate odabrati jedan odgovor.

Odgovor obilježite znakom X i obvezno ga prepisite na list za odgovore.

Ὁ Κῦρος τὴν Ἑλληνικὴν δύναμιν
κρυφαίως ἤθροισεν, ὅπως τὸν βασιλέα ὅτι
ἀπαρασκευότατον λάβοι.

Potcrtana zavisna rečenica je:

- A. vremenska
- B. namjerna
- C. posljedična

TOČAN ODGOVOR: B

OBRAZOVNI ISHOD: prepoznati i prevesti (...) vrste zavisnosloženih rečenica

² Za svaku vrstu zadatka dan je primjer, bez obzira na ispitne cjeline. Primjeri i specifičnosti zadataka u pojedinim ispitnim cjelinama mogu se pogledati u oglednome primjeru ispita.

³ Primjer je preuzet iz prve ispitne cjeline (zadatci od 6. do 9.).

BODOVANJE:

1 bod – točan odgovor

0 bodova – netočan odgovor, izostanak odgovora ili ukoliko se obilježi više odgovora

6.2. Primjer zadatka kratkoga odgovora⁴

U zadatku kratkoga odgovora pristupnik treba odgovoriti riječju ili jednostavnom rečenicom. Odgovor treba upisati na predviđeno mjesto. U pridruženoj uputi naznačen je način rješavanja zadatka.

U sljedećem zadatku potpuno opišite zadani oblik riječi iz teksta. Odgovor upišite na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižnici i ne prepisujte ga na list za odgovore.

ἤθροισεν _____

TOČAN ODGOVOR: 3. l. sg. ind. impf. akt.

OBRAZOVNI ISHOD: razlikovati i rabiti (primijeniti) kategorije i oblike glagolskoga sustava

BODOVANJE:

1 bod – točan odgovor

0 bodova – netočan odgovor ili izostanak odgovora

⁴ Primjer je preuzet iz prve ispitne cjeline (zadatci od 10. do 13.).

6.3. Primjer zadatka dopunjavanja⁵

U zadatku dopunjavanja pristupnik treba dovršiti zadanu rečenicu upisivanjem pojma koji nedostaje na predviđeno mjesto. U pridruženoj uputi naznačen je način rješavanja zadatka.

U sljedećem zadatku dopunite zadanu rečenicu.

Odgovor upišite na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici i ne prepisujte ga na list za odgovore.

Jedina Eshilova sačuvana tragedija s povijesnim sadržajem naziva se _____.

TOČAN ODGOVOR: Perzijanci

OBRAZOVNI ISHOD: navesti podatke o životu i djelu najistaknutijih predstavnika pojedinih književnih vrsta

BODOVANJE:

1 bod – točan odgovor

0 bodova – netočan odgovor ili izostanak odgovora

6.4. Primjer zadatka povezivanja⁶

Zadatak povezivanja sastoji se od **upute** (u kojoj je opisan način rješavanja zadatka), **osnove**, **četiri ili pet čestica pitanja** te **sedam ili osam čestica odgovora**. Dodatno je priložen i primjer⁷.

Pozorno pročitajte zadatak i povežite pojmove (od 57. do 60.) s njihovim sinonimima (od A. do G.)

Lijevi stupac označen je rednim brojevima (od 57. do 60.), a desni stupac označen je slovima (od A. do G.). Nula (0) i H. su primjeri.

Svaki red iz lijevoga stupca može se povezati sa samo jednim redom iz desnoga stupca.

⁵ Primjer je preuzet iz treće ispitne cjeline (zadatci od 78. do 83.).

⁶ Primjer je preuzet iz druge ispitne cjeline (zadatci od 57. do 60.).

⁷ U ispitnu iz Grčkoga jezika za svaku vrstu zadataka priložen je primjer. U ovome zadatku to su 0. i H.

Tri reda iz desnoga stupca ne mogu se povezati ni s jednim redom iz lijevoga stupca.

Uz redni broj u tablici znakom X obilježite slovo točnoga odgovora.

Odgovore obvezno prepisite na list za odgovore.

0. φεύγω	A. στυγέω
57. μισέω	B. λέγω
58. ἐργάζομαι	C. πέμπω
59. φημί	D. κτείνω
60. στέλλω	E. ἔρχομαι
	F. πράττω
	G. φυλάττω
	H. τρέχω

TOČAN ODGOVOR: 57. A, 58. F, 59. B, 60. C

OBRAZOVNI ISHOD: na temelju poznatoga vokabulara povezivati sinonime i antonime u grčkome jeziku

BODOVANJE:

1 bod – točan odgovor

0 bodova – netočan odgovor ili izostanak odgovora

7. Priprema za ispit

Ispitom na državnoj maturi provjerava se kako su i koliko pristupnici sposobni rabiti znanja i vještine iz grčkoga jezika koje su stjecali i razvijali tijekom klasičnoga gimnazijskoga obrazovanja.

Ispit iz Grčkoga jezika temelji se na važećem nastavnome programu za klasične gimnazije. Redovito učenje važno je za bolje razumijevanje gradiva i doprinosi da pamćenje bude trajno i svrsishodno. Preduvjet za uspješno polaganje ispita je temeljna jezična pismenost i osnove čitanja s razumijevanjem.

Tijekom priprema za državnu maturu treba ponoviti:

- morfologiju (oblike deklinacije, komparacije i konjugacije te vremena pravilnih i nepravilnih glagola)
- sintaksu (analiza rečenice, sintaksa padeža – osobito posvojni genitiv, dijelni genitiv, genitiv uspoređivanja, genitiv apsolutni, sintaksa rečenice)
- vokabular propisan ovim ispitnim katalogom
- tekstove autora koji su propisani programom: Ksenofont, Herodot, Homer, Demosten, Platon, Eshil, Sofoklo, Euripid (odlomci iz djela autora propisanih planom i programom su u poglavlju *Literatura*)
- civilizacijsko-povijesne sadržaje (mitologija i religija, povijest, svakodnevice)
- književno-povijesne sadržaje autora, književnih vrsta i razdoblja u grčkoj književnosti, periodizaciju književnosti, pregled i razvoj književnih vrsta (epika, lirika, historiografija, retorika, razvoj drame i kazališta, filozofija) te život i djelo propisanih autora.

8. Literatura

8.1. Odlomci iz djela autora propisanih planom i programom

Ksenofont, *Anabaza*, I, 1, 1 – 6, Uzroci

Ksenofont, *Anabaza*, I, 2, 10 – 18, Smotra

Ksenofont, *Anabaza*, I, 8, 12 – 17, Lozinka

Ksenofont, *Anabaza*, IV, 7, 19 – 27, More, More!

Herodot, *Historiae*, I, 23 – 24, Arion

Herodot, *Historiae*, VII, 202, 204 – 205, Leonida i njegovi junaci

Herodot, *Historiae*, VII, 208, Bezuspješne navale Perzijanaca

Herodot, *Historiae*, VII, 220, 222 – 225, Herojska smrt Leonide i njegovih drugova

Herodot, *Historiae*, VII, 228, Spomenik palim junacima

Demosten, *Protiv Filipa* 3, 8 – 12

Demosten, *Protiv Filipa* 3, 70 – 76

Platon, *Protagora*, II

Platon, *Protagora*, XI

Platon, *Kriton*

Aristotel, gl. 4 Razvoj tragedije

Aristotel, gl. 6 Određenje tragedije

Homer, *Ilijada*, I, 1 – 54, Srdžba

Homer, *Ilijada* VI, 369 – 432, Rastanak Hektora i Andromahe

Homer, *Odiseja*, I, 1 – 43

Eshil, *Okovani Prometej*, 1 – 51

Eshil, *Okovani Prometej*, 436 – 471

Sofoklo, *Antigona*, 1 – 68

Euripid, *Medeja*, 1002 – 1055

Lirika, izbor

Teognid, *Pečat vjerodostojnosti; Budi razuman; Majka i otac – najveće dobro; Ništa odviše; Donec eris sospes; Čežnja za dalekom domovinom*

Tirtej, *Dulce et decorum est pro patria mori*

Mimnermo, *Kao lišće*

Arhiloh, *Pjesnik i vojnik; Otok Tas*

Semonid, *Radina žena*

Alkej, *O navis, Bibamus*

Sapfa, *Afroditi, Čar ljubavi*

8.2. Preporučena literatura za pristupnike

Dukat, *Manthano*, Alfa, Zagreb, 1998.

Dukat, *Gramatika grčkog jezika*, Školska knjiga, Zagreb, 1983.

Majnarić, Gorski, *Grčko-hrvatski rječnik*, Školska knjiga, Zagreb, 1976.

Martinić-Jerčić, Matković, *Prometej*, Školska knjiga, Zagreb, 2003.

Musić, Majnarić, *Gramatika grčkog jezika*, Školska knjiga, Zagreb, 1980.

Sabadoš, Sironić, Zmajlović, *Grčka vježbenica*, Školska knjiga, Zagreb, 2003.

Sabadoš, Sironić, Zmajlović, *Chrestomathia Graeca*, Školska knjiga, Zagreb, 2002.

Sabadoš, Sironić, Zmajlović, *Anthologia Graeca*, Školska knjiga, Zagreb, 1971.

Schwab, *Najljepše priče klasične starine*, Mladost, Zagreb, 1963.

Zamarovsky, *Junaci antičkih mitova*, ArtResor, Zagreb, 1985.

8.3. Preporučena literatura za nastavnike

Der kleine Pauly, Lexikon der Antike in 5 Bänden, München, 1979.

Der neue Pauly, Stuttgart-Weimar, 1996.

Dukat, *Ogledi o grčkoj tragediji*, Izdavački centar Rijeka, Biblioteka Dometi, 1981.

Dukat, *Homersko pitanje*, Globus, Zagreb, 1987.

Eshil – Sofoklo – Euripid, *Sabrane grčke tragedije*, Vrhunci civilizacije, Beograd, 1988.

Herodot, *Povijest*, Matica hrvatska, Zagreb, 2000.

Juric, *Grčka – od mitova do antičkih spomenika*, Andromeda, Rijeka, 2001.

Lesky, *Povijest grčke književnosti*, Golden marketing, Zagreb, 2001.

Musić, *Nacrt grčkih i rimskih starina*, Ex libris, Zagreb, 2002.

Olalla, *Mitološki atlas Grčke*, Golden marketing, Zagreb, 2007.

Povijest svjetske književnosti, II. dio, Mladost, Zagreb, 1977.

Schein, *Smrtni junak*, Globus, Zagreb, 1989.

The Oxford Concise Companion to Classical Literature, Oxford, 1993.

The Oxford Companion to Classical Civilization, Oxford, 1998.

The Oxford Classical Dictionary, Oxford, 1996.

The Penguin Dictionary of Classical Mythology, London, 1990.

The Penguin, *Historical Atlas of Ancient Greece*, London, 1996.

Sironić, *Rasprave o helenskoj književnosti*, Matica hrvatska, Zagreb, 1997.

Škiljan, *Leksikon antičkih autora*, Latina & Graeca, Zagreb, 1996.

Škiljan, *Leksikon antičkih termina*, Latina & Graeca, Zagreb, 2003.

Zaninović, *Od Helena do Hrvata*, Školska knjiga, Zagreb, 1996.

Zamarovsky, *Otkriće Troje*, Globus, Zagreb, 1965.

Zamarovsky, *Grčko čudo*, Školska knjiga, Zagreb, 1978.

8.4. Korisni linkovi

<http://www.teacheroz.com/greeks.html>

<http://www.wsu.edu:8080/~dee/GREECE/GREECE.HTM>

<http://www.crystalinks.com/greece.html>

<http://www.nalanda.nitc.ac.in/resources/english/etext-project/history/athens/index.html>

<http://www.sikyon.com/index.html>

<http://www.factmonster.com/spot/ancientgreece-litmyth.html>

<http://www.theatredatabase.com/ancient/>

<http://www.bulfinch.org/fables/welcome.html>

http://www.museum.upenn.edu/Greek_World/Index.html

<http://www.perseus.tufts.edu/Olympics/index.html>

<http://www.historyforkids.org/learn/greeks/literature/greeklit.html>

<http://ancienthistory.about.com/od/greekliterature/>

<http://www.infoplease.com/spot/ancientgreece-litmyth.html>

Napomena uz liriku

Važno je poznavati opus pjesnika i sadržaj pjesama navedenih autora te razvoj i karakteristike lirskih vrsta u okvirima književno-povijesnih sadržaja i na razini prepoznavanja.

9. Dodatci

9.1. Vokabular

A

ἄβροτος 3 i 2

ἀγαθός 3

ἀγαπάω

ἀγάπη, ης, ἡ

ἄγαλμα, ατος, τό

ἄγγελος, ου, ό

ἀγγέλλω

ἄγκυρα, ας, ἡ

ἀγεῖρω

ἀγορά, ᾱς, ἡ

ἀγορεύω

ἀγρός, ου, ό

ἀγών, ῶνος, ό

ἀγωνίζομαι

ἄγω

ἀδελφός, ου, ό

ἀδικέω

ἀδικία, ας, ἡ

ἄδικος 2

ἄδω

besmrtn

dobar, čestit

voljeti

ljubav

nakit; ponos; kip;
zavjetni dar

glasnik

javlјati

sidro

skupljati; sazivati

skupština, trg, trgovina

javno govoriti

polje

igra, natjecanje; zborište;
boj

natjecati se, boriti se

voditi

brat

činiti krivo; biti krivac;
biti nepravedan

nepravda

nepravedan; zao

pjevati

αεί

ἀήρ, ἀέρος, ἡ

ἄθάνατος 2

ἄθλος, ου, ό

ἀθροίζω

αἰθήρ, έρος, ἡ

αἷμα, ατος, τό

αἶξ, γός, ἡ/ό

αἰσθάνομαι

αἰσθησις, εως, ἡ

αἰσχρός 3

αἰρέω

αἰτέω

αἰτία, ας, ἡ

ἀκούω

ἀκοντίζω

ἀκρόπολις, εως, ἡ

ἄκρος 3

ἄκων, ἄκουσα,

ἄκον
ἀλγινός 3

ἀλγέω

ἄλγος, ους, τό

ἀλήθεια, ας, ἡ

ἀληθεύω

ἀληθής 2

ἄλλά

ἄλλος, η, ο

uvijek

zrak

besmrtn

borba, nadmetanje; muka

skupljati

eter; nebo; zrak

krv

koza; jarac

opaziti, osjetiti

osjećanje

ružan, gadan

uzeti, uhvatiti, pograbit

moliti, tražiti

uzrok, krivnja

slušati

bacati koplje

gornji grad, tvrđava

višnji, gornji, krajnji

protiv volje

bolan, mučan

osjećati bol

bol

istina

govoriti istinu

istinit

ali, nego

drugi

ἄλοχος, ου, ἡ	supruga, žena	ἄργυρότοξος 2	srebrnoluk; epitet za Apolona
ἁμαρτάνω	promašiti; pogriješiti	ἄρετή, ἥς, ἡ	vrлина, hrabrost
ἁμάρτημα, ατος, τό	pogrješka, grijeh	ἄρμονία, ας, ἡ	veza, spajanje; sklad
ἁμαρτία, ας, ἡ	pogrješka, grijeh	ἄρμόττω	spajati; uskladiti se
ἁμείβομαι	promijeniti; odgovarati	ἄρχή, ἥς, ἡ	početak, vlast, zapovjedništvo, pokrajina
ἄμπελος, ου, ἡ	vinova loza	ἄρχω	počinjati, vladati, zapovijedati
ἁμφίπολος, ου, ἡ	sluškinja	ἄρχων, οντος, ό	zapovjednik
ἁνά (+ ak.)	uz, po	ἄσπς, ίδος, ἡ	štit
ἁναβαίνω	uzlaziti, penjati se	ἄστν, εος, τό	grad (najčešće se odnosi na Atenu)
ἁνάβασς, εως, ἡ	uspon	ἁτιμάζω	sramotiti, prezirati, ne štovati
ἁνάγκη, ης, ἡ	nužda, sila; sudbina	ἁγγή, ἥς, ἡ	zraka (Sunca)
ἁναξ, ἁνακτος, ό	vladar	ἁδάω	govoriti
ἁνάσσω	vladati	ἁλός, οὔ, ό	frula, svirala
ἁνδρεία, ας, ἡ	hrabrost	ἁτόματος 2	koji se sam od sebe pokreće
ἁνδρεῖος 3	muževan, hrabar	ἁτός, ἡ, ό	sam, isti, on (u kosim padežima)
ἁνεμος, ου, ό	vjetar	ἁξάνω	povećavati
ἁνήρ, ἁνδρός, ό	muž, čovjek, junak	ἁφικνέομαι	stići
ἁνθος, ους, τό	cvijet	ἁφρων 2	nerazuman, lud
ἁνθρωπος, ου, ό	čovjek		
ἁνοίγνυμι/ ἁνοίγω	otvarati		
ἁξιος 3	vrijedan, dostojan		
ἁοιδός, οὔ, ό	pjevač		
ἁπό (+ gen.)	od		
ἁποθνήσκω	umirati		
ἁποινα, ων, τά	otkupnina		
ἁπορία, ας, ἡ	neprilika		
ἁργυροῦς, ἁ, οὔν	srebrn		
		Β	
		βαθός, εῖα, ύ	dubok
		βαίνω	ići, koračati, stupati
		βάλλω	bacati

βαρβαρος 2	negrčki, barbarski	Γ	
βαρύς, εἶα, ύ	težak	γάλα, γάλακτος, τό	mlijeko
βασιλεία, ας, ή	kraljevina, kraljevska vlast	γάμος, ου, ό	svadba, brak
βασίλεια, ας, ή	kraljica	γαμέω	ženiti se
βασιλεύς, έως, ό	kralj	γάρ	naime, jer
βασιλεύω	kraljevati, vladati	γελάω	smijati se
βάτραχος, ου, ό	žaba	γέλως, ωτος, ό	smijeh
βία, ας, ή	sila	γένεσις, εως, ή	postanak, rođenje
βίβλος, ου, ή	knjiga	γένος, ους, τό	rod, pleme
βιβλίον, ου, τό	knjižica	γηράσκω	stariti, slabjeti
βίος, ου, ό	život	γέρων, οντος, ό	starac
βλάπτω	škoditi, štetiti	γη, ής, ή	zemlja
βλέπω	gledati	γήρας, γέρως, τό	starost
βοάω	zvati	γηραιός 3	star; supst. starac
βοή, ής, ή	vika	γίγας, αντος, ό	div
βουλεύω	vijećati, savjetovati; med. odlučivati	γίγνομαι	postajati, biti
	savjet, dogovor, odluka; vijeće	γιγνώσκω	poznavati, spoznavati
βουλή, ής, ή	htjeti, željeti	γλαυκῶπις, ιδος, ή	sovooka, sjajnooka; epitet za Atenu
βούλομαι	govedo	γλαῦξ, κός, ή	sova
βοῦς, βοός, ό	volooka, epitet za Heru	γλυκύς, εἶα, ύ	sladak
βοῶπις, ιδος, ή	spor	γλύφω	urezati u kamen, isklesati
βραδύς, εἶα, ύ	kratak	γλῶττα, ης, ή	jezik
βραχύς, εἶα, ύ	smrtan; supst. smrtnik	γνώμη, ης, ή	mišljenje, odluka
βροτός, ό, ή	žrtvenik	γονεύς, έως, ό	roditelj
βωμός, ου, ό		γόνυ, γόνατος, τό	koljeno

γράμμα, ατος, τό	slovo; knjiga; pl. književnost, čitanje i pisanje	δεσμώτης, ου, ό	(pridjev) svezan, okovan; (imenica) zarobljenik
γραμματική, ης, ή	gramatika	δέσποινα, ας, ή	gospodarica
γράφω	pisati	δεσπότης, ου, ό	gospodar
γυμνάζω	vježbati	δέχομαι	primati
γυμνάσιον, ίου, τό	vježbalište	δήμος, ου, ό	narod
γυμνός 3	gol; oskudno odjeven	δημοκρατία, ας, ή	demokracija, vlast naroda
γυνή, γυναικός, ή	žena	διά (+ gen.)	kroz, preko; (+ ak.) zbog
γύψ, γυπός, ό	jastreb	διάδοχος, ου, ό	nasljednik, zamjenik
Δ		διαφθείρω	uništavati, pustošiti
δαίμων, ονος, ό	božanstvo, zao duh, duh čuvar	διδάσκαλος, ου, ό	učitelj
δαιμόνιος 3 i 2	božanski, demonski	διδάσκω	poučavati
δάφνη, ης, ή	lovor	δίδωμι	davati
δέ	a, ali, no	διθύραμβος, ου, ό	ditiramb, korska pjesma u čast Dioniza
δει	treba	δίκαιος 3	pravedan
δείδω	plašiti se	δικαιοσύνη, ης, ή	pravda
δείκνυμι	pokazivati	δίκη, ης, ή	pravo, pravednost
δεινός 3	strašan	διός 3	bogolik; božanski; častan
δελφίς, ἱνος, ό	delfin	διώκω	(pro)goniti
δένδρον, ου, τό	drvo	δοκέω (δοκεῖ μοι)	misлити (čini mi se)
δεξιά, ᾱς, ή	desnica	δόξα, ης, ή	misao, glas, slava
δεξιός 3	desni	δόρυ, δόρατος, τό	koplje
δέρμα, ατος, τό	koža	δουλεύω	robovati
δεσμός, ου, ό	uže, pl. okovi	δοῦλος, ου, ό	rob, sluga
		δουλόω	zarobiti
		δρᾶμα, ατος, τό	djelo, čin; drama

δράω
δρόμος, ου, ό
δύναμαι
δύναμις, εως, ή
δύσις, εως, ή
δυστυχία, ας, ή
δῶμα, ατος, τό
δῶρον, ου, τό

Ε

ἔαρ, ἔαρος, τό
ἔάω
ἐγείρω, ἐγείρομαι
ἐγώ
ἔθνος, ους, τό
εἶδος, ους, τό
εἶδωλον, ου, τό
ἔθνος, ους, τό
ἔθος, ους, τό
εἰμαρμένη, ης, ή
εἰμί
εἶμι
εἰρήνη, ης, ή
εἰς (+ ak.)
ἐκ (+ gen.)
ἐκατόμβη, ης, ή
ἐκεῖνος, η, ο

činiti, raditi
trčanje, utrka
moći
sila, snaga, moć
zalazak, zapad
nesreća
stan, kuća, dom
dar

proljeće
dopustiti
probuditi se, biti budan
ja
narod
lik, oblik, ideja
lik, prilika, prikaza
narod
običaj
sudbina
biti
ići ću
mir
u, na, za
iz
svečana žrtva
onaj, ona, ono

ἐκηβόλος 2
ἐλαία, ας, ή
ἐλαύνω
ἔλαφος, ου, ό/ή
ἐλευθερία, ας, ή
ἐλεύθερος 3
ἐλέφας, αντος, ό
ἐλπίς, ίδος, ή
ἐμός 3
ἐν (+dat)
ἐξέτασις, εως, ή
ἐξοδος, ου, ή
ἐπεισόδιον, ου, τό
ἐπί
ἐπίσταμαι
ἐπιστήμη, ης, ή
ἐπιστολή, ῆς, ή
ἔπομαι
ἔπος, ους, τό
ἐράω
ἐργάζομαι
ἔργον, ου, τό
ἔρις, ίδος, ή

dalekometni,
epitet za Apolon
maslina
kretati; jahati; hodati, ići
jelen
sloboda
slobodan
slon
nada, pouzdanje
moj
u, na, o, po
vojna smotra; ispit
izlaz; eksod, izlazna
pjesma kora u tragediji
epizodij, dio tragedije
(odgovara činovima)
(+ gen.) na, kod, uz; (+ dat.)
na, pri, kod; (+ ak.) na, protiv,
za
znati
znanje
pismo, zapovijed
slijediti
riječ; govor; pjesma
žudjeti, voljeti
raditi, činiti
djelo, posao
srdžba, ljutnja, bijes

ἐρμηνεύς, ἕως, ὁ	vjesnik, glasnik
ἐρυθρός 3	crven
ἐρχομαι	dolaziti, ići
ἔρως, ὠτος, ὁ	želja, ljubav
ἐρωτάω	pitati
ἐσθλός 3	čestit
ἔσοδος, ου, ἡ	ulaz
ἐταῖρος, ου, ὁ	drug, prijatelj
ἕτερος 3	drugi (od dvojice)
ἔτος, ους, τό	godina
εὖ	dobro, valjano
εὐδαιμονία, ας, ἡ	sreća, blaženstvo
εὐδαίμων, ον	sretan
εὐγενής 2	plemenit
εὐρίσκω	nalaziti, otkrivati
εὐρύς, εἶα, ὕ	širok, prostran
εὐτυχέω	biti sretan
εὐχή, ἥς, ἡ	molba, molitva
εὐχομαι	moliti
εὐώνυμος 2	lijevi
ἔχθρα, ας, ἡ	neprijateljstvo, mržnja
ἐχθρός 3	neprijateljski, mrzak
ἔχω	imati, držati
ἔως, ἕω, ἡ	zora

Z

ζάω živjeti	
ζεῦγμα, ατος, τό /	jaram
ζεῦγος, ους, τό /	
ζυγόν, οὔ, τό	
ζεῦγνυμι	ujarmiti
ζωή, ἥς, ἡ	život
ζώνη, ἥς, ἡ	pojas
ζώννυμι	opasati
ζῶον, ου, τό	životinja

H

ἥβη, ἥς, ἡ	mladost
ἡγεμών, όνος, ὁ	vođa, zapovjednik
ἡέομαι	voditi, biti vođa
ἡδη	već
ἡδονή, ἥς, ἡ	naslada, radost
ἡδύς, εἶα, ὕ	ugodan
ἡκω	došao sam, ovdje sam
ἡλικιώτης, ου, ὁ	vršnjak
ἡλιος, ίου, ὁ	Sunce
ἡμεῖς	mi
ἡμέρα, ας, ἡ	dan
ἡμέτερος 3	naš
ἡμισυς, εια, υ	pola, polovica
ἡρως, ἡρωος, ὁ	heroj, junak
ἡττα, ἥς, ἡ	poraz

Θ

θάλαμος, ου, ό

θάλαττα, ης, ή

θάλλω

θάνατος, ου, ό

θάπτω

θαῦμα, ατος, τό

θαυμάζω (+ak)

θεά, ᾱς, ή

θεάομαι

θέατρον, ου, τό

(ἐ)θέλω

θεός, ου, ό

θεραπεύω

θερμός 3

θέρος, ους, τό

θέω

θησαυρός, ου, ό

θήρ, θηρός, ό /

θηρίον, ίου τό

θηράω / θηρεύω

θίς, θινός, ό

θνήσκω

θνητός 3

θρίξ, τριχός, ή

θυγάτηρ, τρός, ή

θυμός, ου, ό

bračna odaja
(spavaća soba)

more

cvasti

smrt

sahranjivati

čudo

čuditi se, diviti se

božica

gledati

kazalište, gledalište

željeti

bog

njegovati, liječiti, štovati

vruć, topao

ljeto

trčati

blago

zvijer, životinja

loviti

žal

umirati

smrtan

dlaka, kosa

kćer

srce, duša

θυσία, ας, ή

θύω

θώραξ, ακος, ό

Ι

ιατρός, ου, ό

ἴδιος 3

ἱερεύς, έως, ό

ἱερός 3

ἦμι

ἱκάνω/ἱκω

ἱκετεύω

ἱκέτις, ιδος, ή /

ἱκέτης, ου, ό

ἵνα

ἱππεύς, έως, ό

ἵππος, ου, ό

ἴσος 3

ἴστημι

ἱστορία, ας, ή

ἱστορέω

ἰχθύς, ύος, ό

Κ

καθαίρω

κάθαρσις, εως, ή

κάθημαι/

καθίζομαι/

καθέζομαι

žrtva

žrtvovati

oklop

liječnik

vlastit

svećenik

svet

slati

dolaziti

biti pribjegar

pribjegar

da (namjerni veznik)

konjanik, vitez

konj

jednak, isti

staviti

ispitivanje, povijest

ispitivati, istraživati

riba

čistiti, prati

katarza, pročišćenje

sjediti

καί	i, pa	κέρας, ως, τό	rog; krilo vojske
καϊρός, οὔ, ό	prava, mjera, zgodan čas	κεφαλή, ἥς, ή	glava
καίω	paliti	κῆρ, κῆρος, τό	srce
κακός 3	zao	κήρυξ, υκος, ό	glasnik
κάλαμος, ου, ό	trska	κηρύττω	javljati, biti glasnik
καλέω	zvati	κιθάρα, ας, ή	kitara, žičani instrument
κάλλος, ους, τό	ljepota	κιθαρωδός, οὔ, ό	kitarač, pjevač uz kitaru
καλός 3	lijep	κίνδυνος, ου, ό	opasnost
καλύπτω	sakrivati	κινδυνεύω	izlagati se opasnosti
κάματος, ου, ό	umor, muka	κινέω	pokretati; micati
κάμηλος, ου, ό/ή	deva	κίω	ići
κάμνω	mučiti se	κλαίω	plakati
κάμπτω	savijati	κλεινός 3	slavan
καρδιά, ας, ή	srce	κλέος, ους, τό	slava
καρπός, οὔ, ό	plod	κλέπτω	krasti
κάσις, κάσιος, ό/ή	brat, sestra	κνημίς, ἴδος, ή	nazuvak
κασίγνητος 3	bratski; supst. brat, sestra	κοινός 3	zajednički
κατά (+ gen.)	sa, dolje, niz ; (+ ak.)	κοιμάω	uspavati
	kroz, prema, duž	κόμη, ης, ή	kosa
καταβαίνω	silaziti	κόπτω	udarati, tući, posjeći, ubiti
κατάβασις, εως, ή	silazak	κόραξ, ακος, ό	gavran
κατάλογος, ου, ό	popis, imenik	κόρυς, υθος, ή	kaciga s perjanicom
κατάσκοπος, ου, ό	uhoda	κορυθαίολος 2	sjajnošljemac (Hektor)
κέαρ, κέαρως, τό/	srce	κοσμέω	ukrasiti, urediti
κῆρ, κῆρος, τό		κόσμος, ου, ό	raspored, red, nakit
κεῖμαι	ležati	κράνος, ους, τό	kaciga
κελεύω	zapovijedati	κρατήρ, ἥρος, ό	vrč; kotlina, krater
κενός 3	prazan		

κράτος, ους, τό
κρίνω
κριτής, οὔ, ό
κρύπτω
κτάομαι
κτείνω
κτημα, ατος, τό
κύκλος, ου, ό
κύριος, ου, ό
κύων, κυνός, ό/ή
κώμη, ης, ή
κωμωδία, ας, ή

Λ

λαβύρινθος, ου, ό
λαγχάνω
λαμβάνω
λαμπάς, άδος, ή
λαμπρός 3
λάμπω
λανθάνω
λαός, οὔ, ό
λέγω
λειμών, ῶνος, ό
λείπω
λευκός 3
λευκώλενος 2

snaga
(pro)suditi
sudac
sakrivati
stjecati
ubijati
imetak; pl. blago
krug
gospodar, gospodin
pas
selo
komedija, vesela igra

labirint
(ždrijebom) dobiti
uzimati, primati
baklja, luč, zublja; svjetlost
sjajan
sjati
biti sakriven
narod
govoriti, pričati
livada
ostavljati
bijel
bjeloruka

λέων, οντος, ό
λιμήν, ένος, ό
λίσσομαι
λόγος, ου, ό
λοιμός, οὔ, ό
λόγχη, ης, ή
λοχαγός, οὔ, ό
λούω
λύκος, ου, ό
λυπέω
λύπη, ης, ή
λυπήρος 3 / λυπρός 3
λύω

Μ

μάθημα, ατος, τό
μαθητής, οὔ, ό
μαίνομαι
μακρός 3
μάλα
μάλιστα
μᾶλλον
μανθάνω
μάντις, εως, ό
μάρτυς, υρος, ό/ή
μάχαιρα, ας, ή
μάχη, ης, ή

lav
luka
moliti
riječ, govor
kuga
koplje
lohag – četovođa
prati se, kupati se
vuk
žalostiti; (med.) tugovati
tuga
tužan; žalostan, jadan, bijedan
odriješiti, osloboditi

nauk, znanje, učenje
učenik
ludovati, bjesniti
dug
vrlo, veoma, rado
najviše, osobito
više, jače, radije
učiti
vrač
svjedok
mač
bitka

μάχομαι
μέγαρον, ου, τό

μέγας, μεγάλη,
μέγα
μειγνυμι

μέλιττα, ης, ή
μέλος, ους τό

μέν

μένω

μέσος 3

μετά (+ gen.) = s, sa;
(+ dat.) = među;
(+ ak.) = poslije, iza

μέτρον, ου, τό

μέτωπον, ου, τό

μή

μῆνις, ιος, ή

μήτηρ, τρός, ή

μηχανάω

μηχανή, ης, ή /

μηχάνημα, ατος, τό

μικρός 3

μιμνήσκω

μιμνήσκομαι

μισέω

μνήμη, ης, ή

boriti se
dvorana, soba;
pl. odaje; svetište
(dio hrama)

velik

miješati

pčela

lirska pjesma

a, pak, zaista

ostajati, čekati

srednji

mjera

čelo

ne, da ne

srdžba

majka

izmišljati, mudrovati

izum, stroj

malen

podsjecati

sjećati se

mrziti

pamćenje, spomen,
sjećanje

μόνος 3
μοῖρα, ας, ή
μορφή, ης, ή
μοχθέω
μόχθος, ον, ό
μυθέομαι
μῦθος, ου, ό

N

ναίω

ναυμαχέω

ναυμαχία, ας, ή

ναῦς, νεώς, ή

ναύτης, ου, ό

νεανίας, ου, ό

νεκρός 3

νέμω

νέος 3

νέω

νεφέλη, ης, ή

νέω

νῆσος, ου, ή

νικάω

νίκη, ης, ή

νοέω

jedini, sam
sudbina; dio
oblik
mučiti se
muka
pripovijedati
priča

stanovati

boriti se na moru

pomorska bitka

lađa

mornar

mladić

mrtav

dijeliti

mlad, nov

plivati

oblak

plivati

otok

pobjeđivati

pobjeda

misлити

νομίζω
νόμος, ου, ό
νόσος, ου, ή
νόστος, ου, ό
νοῦς, νοῦ, ό
νῦν
νύξ, νυκτός, ή

Ξ

ξενία, ας, ή

ξένος 3

ξίφος, ους, τό

Ο

όδε, ήδε, τόδε
όδός, ου, ή
όδους, όντος, ό
οἶδα
οιδάω
οικεῖος 3
οικέτης, ου, ό
οικέω
οικία, ας, ή
οἶκος, ου, ό
οἶνος, ου, ό
οἶς, οἶός, ό/ή

smatrati, običavati
zakon
bolest
povratak
pamet; mišljenje
sada
noć

gostoljublje,
gostoprимstvo
tuđ, stran; supst. stranac,
gost

mač

ovaj, ova, ovo
put
zub
znati
nabujati, nateknuti
kućni, domaći
ukućanin, rob
stanovati
kuća
kuća
vino
ovca

οἶχομαι
οἶω, οἶομαι
οἰωνός, ου, ό
όλεθρος, ου, ό
όλίγος 3
όλλυμι
όλος 3
όμοιος 3
όμολογέω
όνειρος, ου, ό/
όνειρον, τό
όνομα, ατος, τό
όνομάζω
όνομαστός 3
όπλίζω

όπλίτης, ου, ό
όπλον, ου, τό
όράω
όρθός 3
όρθόω
όρμάω
όρνις, ιθος, ό/ή
όρος, ους, τό
όρχήστρα, ας, ή
ός, ή, ό
όσιος 3
όσος 3

otići, otputovati
misлити
ptica (grabežljivica
– jastreb, orao)
propast
malen
upropaštavati, kvariti
čitav
jednak
slagati se
san
ime
nazivati
znameniti
naoružavati

hoplit – teško
naoružani pješak
oružje
gledati
uspravan
uspravljati
kretati, tjerati
ptica
brdo, planina
plesište
koji, koja, koje
svet
kolik

ὅστούν, οὖ, τό
ὅτε
ὅτι
οὐ (οὐκ, οὐχ/ί/)
οὐδείς, -μία, -έν
οὐρανός, οὖ, ό
οὖς, ώτός, τό
οὗτος, αὕτη, τοῦτο
ὀφθαλμός, οὖ, ό
ὀψις, εως, ή

kost
kad
da
ne
nijedan
nebo
uho
taj, ta, to
oko
gledanje, vid, oko

πάροδος, ου, ή
πα̃ς, πα̃σα, πα̃ν
πάσχω
πατήρ, πατρός, ό
πατρίς, ίδος, ή
παύω
πεδίοι, ίου, τό
πείθω

parod, ulazna pjesma
kora u tragediji
sav, svaki
trpjeti
otac
domovina
prestati
ravnica
nagovarati, uvjeravati;
med. slušati, pokoravati se

πέμπω
περί (+ gen), (+ dat)
πέρθω
πέτρα, ας, ή
πηδάω
πήδημα, τος, τό
πικρός 3
πίνω
πίπτω
πιστεύω
πίστις, εως, ή
πλάζω
πλέω
πλοίοι, ου, τό
πλουτίζω
πλούτος, ου, ό
πνέω
ποδάρκης 2

slati
oko, o
razarati
stijena
skakati
skok
gorak
piti
padati; poginuti
vjerovati
vjera
lutati
ploviti
splav, brod
obogatiti
bogatstvo
puhati
brzonogi

Π

παιδαγωγός, ου, ό

pedagog, odgojitelj,
rob koji je odvodio
dječake u školu

παιδεία, ας, ή
παιδεύω
παῖς, παιδός, ό/ή
παίζω
παλαιός 3
πάνδημος 2
παρά (+ dat.), (+ ak.)
παρασάγγης, ου, ό
παρασκευάζω
πάρεμι
παρέχω
παρελεύνω
παρθένος, ου, ή

odgoj
odgajati
dijete, dječak, djevojčica
igrati se
star
javni, opći, narodni
uz, pokraj
perzijska milja – 5,5 km
pripremati
biti prisutan
pružati, dati
prevaliti
djevica, djevojka

πόδας ὠκύς
ποιέω
ποιητής, οὔ, ό
ποικίλος 3
πολεμέω
πολέμιος, ου, ό
πόλεμος, ου, ό
πόλις, εως, ή
πολίτης, ου, ό
πολλάκις
πολυμήχανος 2
πολύτροπος 2

πολύς, πολλή,
πολύ
πολύφρων, ονος, ό
πορεύομαι
ποταμός, οὔ, ό
πότνια, ας, ή

πούς, ποδός, ό
πρᾶγμα, ατος, τό
πράττω
πρεσβύς, εἶα, ύ
προδότης, ου, ό
πρόλογος, ου, ό

πρός (+ dat.)
πρῶτος 3

brzonogi
činiti
pjesnik
šaren
ratovati
neprijatelj
rat
grad, država
građanin
često
domišljat
lukav, okretan/vješt/
sposoban

mnogi
mudar, vrlo razborit
putovati
rijeka
štovana, časna;
gospodarica

noga
djelo, posao
činiti, raditi
star
izdajnik
prolog, uvodni dio
tragedije
kod; (+ ak.) prema
prvi

πτερόν, οὔ, τό
πῦρ, πυρός, τό
πύργος, ου, ό

Ρ
ρέω
ρήτωρ, ορος, ό
ρίζα, ης, ή
ρίπτω
ρίς, ρίνός, ή
ρόδοδάκτυλος 2

ρόδον, ου, τό
ρώμη, ης, ή

Σ
σατράπης, ου, ό
σαφής 2
σημα, τος, τό
σημαίνω
σιγάω
σκεδάννυμι
σκευή, ης, ή
σκηνή, ης, ή
σκηπτρον, ου, τό
σκοπέω
σός 3

pero, krilo
vatra
kula

teći
govornik
korijen
bacati
nos, rilo
ružoprst, epitet za Zoru
(Hώς)

ruža
snaga

satrap
jasan
znak
označiti, objasniti
šutjeti
raspršiti
odijelo, nošnja
šator
žezlo
promatrati, gledati
tvoj

σοφία, ας, ή
 σοφός 3
 σπείρω
 σταθμός, ου, ό
 στάσιμον, ου, τό

στέλλω
 στέμμα, τος, τό
 στέργω
 στέφανος, ου, ό
 στέφω
 στήθος, ους, τό
 στήλη, ης, ή

στόμα, ατος, τό
 στρατόπεδον, ου,
 τό
 στρατός, ου, ό
 στρατεύω
 στρατηγέω
 στρατηγός, ου, ό
 στρατιά, ᾱς, ή
 στρατιώτης, ου, ό
 στράτευμα, ατος,
 τό
 στρέφω
 σύ
 συμμαχία, ας, ή
 σύμμαχος, ου, ό

mudrost
 mudar; supst. mudrac
 sijati
 stanica, postaja
 stazim, stajaća pjesma
 kora u tragediji

slati
 povez
 voljeti, ljubiti
 vijenac
 ovjenčati
 prsa
 stup, spomen – stup
 (nadgrobni)
 usta
 vojni tabor

vojska
 ratovati
 biti vojskovođa
 vojskovođa
 vojska
 vojniki
 vojska

okretati
 ti
 savezništvo
 saveznik, suborac

σύν (+ dat)
 σφαῖρα, ας, ή
 σχῆμα, τος, τό
 σχολή, ῆς, ή
 σῶζω
 σῶμα, ατος, τό
 σωτήρ, ῆρος, ό
 σωτηρία, ας, ή
 σῶφρων 2

T

τάλας, τάλαινα,
 τάλαν
 τάξις, εως, ή
 τάττω
 ταῦρος, ου, ό
 τάφος, ου, ό / ταφή,
 ῆς, ή
 ταχύς, εἶα, ύ
 τε
 τεῖχος, ους, τό
 τέκνον, ου, τό
 τελευτάω
 τελευτή, ῆς, ή
 τέμνω
 τέρω
 τέττιξ, ιγος, ό
 τέχνη, ης, ή
 τίθημι

s, sa
 kugla, lopta
 oblik
 mir, dokolica, škola
 spašavati
 tijelo
 spasitelj
 spas
 mudar, razborit

jadan
 red, bojni red
 redati
 bik
 grob
 brz
 i
 zid(ine)
 dijete
 završavati
 završetak, kraj
 rezati
 veselim
 cvrčak
 umjetnost, vještina
 stavljati

τίκτω
τιμάω
τιμή, ἥς, ἡ
τίς, τί
τίς, τί
τολμάω

τομή, ἥς, ἡ
τοξεύω
τόξον, ου, τό

τόπος, ου, ό
τράγος, ου, ό
τραγωδία, ας, ἡ
τρέφω
τρέχω
τυγχάνω
τύπτω
τυφλός 3
τύχη, ης, ἡ

Υ

ύβριζω
ύβρις, εως, ἡ
ύδωρ, ύδατος, τό
υίός, ου, ό
ύλη, ης, ἡ
ύμνος, ου, ό
ύμεις

rađati
častiti
časť, cijena
tko?, što?
netko, nešto
usuditi se; podnositi,
trpjeti
rezanje, rez; odsječeni dio
gađati lukom
pl. luk i strjelice; strjeljačka
vještina
mjesto, prilika
jarac
tragedija, ozbiljna drama
hraniti
trčati
postići; dogoditi se
udarati
slijep
događaj, sudbina, sreća

obijestan biti
obijest
voda
sin
šuma
himna, hvalospjev
vi

ύμέτερος, 3
ύπαρχος, ου, ό
ύπέρ (+ gen.)
ύπνος, ου, ό
ύπό (+ gen.)

Φ

φαίνω
φάλαγξ, γγος, ἡ
φάραγξ, γγος, ἡ
φάρμακον, ου, τό
φθονέω
φθόνος, ου, ό
φέρω
φεύγω
φημί
φιλέω
φιλία, ας, ἡ
φίλος 3
φιλοσοφία, ας, ἡ
φιλόσοφος, ου, ό
φοβερός 3
φοβέω
φόβος, ου, ό
φοῖβος 3
φοῖνιξ, ικος, ό/ή
φονεύς, έως, ό

vaš
hiparh – namjesnik,
upravitelj
za, preko, iznad; (+ ak.)
preko
san
od, ispod, radi; (+ dat.) pod

pokazivati
falanga – bojni red
gudura, bezdan
lijek, otrov
zavidjeti
zavist
nositi, podnositi
bježati
govoriti
voljeti
prijateljstvo
drag, mio; supst. prijatelj
filozofija, mudrost
filozof, mudrac
strašan
plašiti
strah
sjajan
grimizan; grimizna boja
ubojica

φονεύω
φρήν, φρενός, ή

φρονέω
φυγή, ής, ή
φυλάττω
φύλαξ, κός, ό
φυλακή, ής, ή
φύλλον, ου, τό
φύσις, εως, ή
φυτεύω
φυτόν, οὔ, τό
φύω
φωνέω
φωνή, ής, ή
φῶς, φωτός, τό

Χ

χαίρω
χαλεπός 3
χαλκοῦς, ή, οὔν
χαλκοκορυστής,
οὔ, ό
χαρίς, ιτος, ή
χειμών, ὠνος, ό/
χεῖμα, τος, τό
χείρ, χειρός, ή
χέω

ubiti
srce, duša, um, razum;
mišljenje

misлити
bijeg
čuvati
čuvar
straža
list
priroda
saditi
biljka
roditi
govoriti
glas
svjetlost

radovati se, pozdravljati
težak
mjeden
oklopnik
ljubav, milost
zima
ruka
lijevati

χθών, χθονός, ή
χιτών, ὠνος, ό

χορεύω
χορηγός, ου, ό
χορός, οὔ
χράομαι
χρή
χρήμα, ατος, τό
χρήσιμος 3 i 2/
χρηστός, 3
χρίω
χρόνος, ου, ό
χρυσοῦς, ή, οὔν
χρυσός, οὔ, ό
χρῶμα, τος, τό
χρώς, χρωτός, ό
χώρα, ας, ή
χωρέω
ἄωρος, ου, ό

Ψ

ψευδής 2
ψευδος, ους, τό
ψεύδω
ψηφίζομαι
ψηφισμα, τος, τό
ψηφος, ου, ή

zemlja
hiton – haljina bez rukava;
oklop

plesati
horeg, vođa kora
kolo, ples, kor
upotrebljavati, trebati
treba
stvar; pl. imutak, novac
koristan

mazati
vrijeme
zlatan
zlato
boja
koža
prostor, mjesto, zemlja
maknuti se, ići naprijed
mjesto, zemlja, kraj

lažan
laž
varati; med. lagati
glasovati
zaključak
kamenčić za glasovanje

ψιλός 3
 ψυχή, ἥς, ἡ

ćelav
 duša

Ω

ὠδή, ἥς, ἡ
 ὠκύς, εἶα, ύ
 ὠλένη, ἥς, ἡ
 ὤμος, ου, ό
 ὠρα, ας, ἡ
 ὠς
 ὤψ, ὠπός

pjesma
 brz
 lakat
 pleća, rame
 doba
 kako, kao, jer, kad
 oko, vid, lice (kod Homera)

9.1.1. Imena

A

Ἀγαμέμνων, ονος, ό
 Ἀθηνᾶ, ᾶς, ἡ
 Ἀθῆναι, ὦν, αἶ
 Ἀθηναῖος, 3
 Αἶας, αντος, ό
 Ἄιδης, ου, ό
 Αἰγέυς, έως, ό
 Αἰγισθος, ου, ό
 Αἴγυπτος, ου, ἡ
 Αἰσχύλος, ου, ό
 Ἀκαδήμεια, ας, ἡ
 Ἀλέξανδρος, ου, ό

Agamemnon, mikenski kralj, vođa Grka pod Trojom
 Atena, božica
 Atena, grad u Atici
 atenski; supst. Atenjanin
 Ajant
 Had, bog podzemlja; personifikacija za podzemni svijet
 Egej, atenski kralj, otac Tezejev; po njemu nazvano Egejsko more
 Egist, Agamemnonov bratić, s Klitemnestrom ubio Agamemnona
 Egipat, zemlja na Nilu
 Eshil, grčki tragičar
 Akademija, Platonova škola
 Aleksandar (Veliki); drugo ime za Parisa

Ἀλκαῖος, ου, ό
Ἀνδρομάχη, ης, ή
Ἀντιγόνη, ης, ή
Ἀπόλλων, ωνος, ό
Ἀργοναῦται, ὦν, οἱ
Ἄργος, ους, τό
Ἄρης, εως, ό
Ἀριάδνη, ης, ή
Ἀρίων, ονος, ό
Ἀριστοτέλης, ους, ό
Ἀρταξέρξης, ου, ό
Ἄρτεμις, ιδος, ή
Ἀστυάναξ, ακτος, ό
Ἀσκληπιός, οὔ, ό
Ἀτρεΐδης, ου, ό
Ἀττική, ης, ή
Ἀφροδίτη, ης, ή
Ἀχαιοί, ὦν, οἱ
Ἀχιλλεύς, έως, ό

Β

Βάκχος, ου, ό
Βοιωτία, ας, ή

Alkej, lirski pjesnik
Andromaha, Hektorova žena
Antigona, Edipova i Jokastina kći
Apolon, sin Zeusa i Lete, bog proricanja
Argonauti
Arg, grad u Argolidi
Ares, bog rata
Arijadna, kretska kraljevna; Minosova kći; pomogla Jazonu ući u labirint
Arion, slavni pjesnik s Lezba
Aristotel, grčki filozof
Artakserkso, Kserksov brat
Artemida, božica lova
Astijanakt, sin Hektora i Andromahe
Asklepije, bog liječništva
Atrejević, Agamemnon i Menelaj
Atika, pokrajina u Grčkoj (Atena gl. grad)
Afrodita, božica ljubavi i ljepote, Apolonova sestra
Ahejci, Grci
Ahilej, sin Peleja i Tetide, vođa Mirmidonaca, najveći grčki junak

Bakho, epitet Dionizov
Beotija, pokrajina u sjeverozapadnoj Grčkoj

Δ

Δαναΐδες, ἴδων, αἶ
 Δαναοί, ὦν, οἱ
 Δαίδαλος, ου, ὁ
 Δαρειός, ου, ὁ
 Δελφοί, ων, οἱ
 Δῆλος, ου, ἡ
 Δημήτηρ, Δήμητρος, ἡ
 Δημοσθένης, ους, ὁ
 Διομήδης, ους, ὁ
 Διόνυσος (Διώνυσος), ου, ὁ
 Διονύσια, ων, τὰ

Ε

Ἑκάβη, ης, ἡ
 Ἑκτωρ, ορος, ὁ
 Ἑλλάς, ἄδος, ἡ
 Ἕλλην, ηνος, ὁ
 Ἑλληνικός 3
 Ἑλένη, ης, ἡ
 Ἐπίδauρος, ου, ἡ
 Ἐπιμηθεύς, ἑως, ὁ
 Ἔρις, ιδος, ἡ
 Ἑρμῆς, οὔ, ὁ
 Ἑρως, ωτος, ὁ
 Ἐφιάλτης, ου, ὁ
 Εὐριδίκη, ης, ἡ

Danaide, Danajeve kćeri
 Danajci, Grci
 Dedal, atenski arhitekt, graditelj poznatoga labirinta na Kreti
 Darije, perzijski kralj
 Delfi, Apolonovo proročište u pokrajini Fokidi
 Del, kikladski otok u Egejskome moru; rodno mjesto Apolona i Artemide
 Demetra, zaštitnica žita, Perzefonina majka
 Demosten, grčki govornik
 Diomed, junak pod Trojom
 Dioniz, sin Zeusa i Semele, bog vinove loze; zaštitnik tragedije
 Dionizije, svetkovine u čast Dioniza

Hekaba, Prijamova supruga, trojanska kraljica
 Hektor, sin Prijama i Hekabe, najveći trojanski junak
 Grčka
 Grk
 grčki
 Helena, kći Zeusa i Lede, žena Menelajeva
 Epidaur, grad u Argolidi sa znamenitim kazalištem
 Epimetej, Prometejev brat
 Erida, božica srdžbe
 Hermo, sin Zeusa i Maje, glasnik bogova
 Eros, bog ljubavi
 Efijalt, izdajica grčke vojske u bitci kod Termopila
 Euridika, Orfejeva žena

Εὐριπίδης, ου, ό
Εὐρύκλεια, ας, ή
Εὐρώπη, ης, ή

Euripid, grčki tragičar
Eurikleja, ključarica u Odisejevoj kući
Europa, kći Feniksova; djevojka koju je Zeus oteo i odnio na Kretu

Z

Ζεύς, Διός, ό

Zeus, vrhovni grčki bog

H

Ἡλέκτρα, ας, ή
Ἥλιος, ίου, ό
Ἥρα, ας, ή
Ἡρακλῆς, κλέους, ό
Ἡρόδοτος, ου, ό
Ἡφαιστος, ου, ό
Ἥχώ, οὔς, ή

Elektra, kći Agamemnona i Klitemnestre
Helije, kralj Sunca
Hera, Zeusova sestra i supruga
Heraklo, najveći grčki junak, sin Zeusa i Alkmene
Herodot, grčki povjesničar (rodом iz Halikarnasa)
Hefest, sin Zeusa i Here, kovač i oružar bogova
Jeka (personificirana boginja jeke)

Θ

Θεμιστοκλῆς, έους, ό
Θῆβαι, ᾶν, αί
Θησεύς, έως, ό
Θουκυδίδης, ου, ό
Θράκη, ης, ή/Θράκιος 3
Φιλοκτήτης, ου, ό

Temistoklo, atenski vojskovođa
Teba, grad u Beotiji
Tezej, atenski kralj
Tukidid, grčki povjesničar
Trakija, pokrajina u sjevernoj Grčkoj/Trački
Filoktet, glasoviti strijelac iz Trojanskoga rata; posjedovao Heraklov luk i strijele

I

Ἰάσων, ονος, ό
Ἰησοῦς, οὔ, ό

Jazon, vođa Argonauta
Isus

Ἰθάκη, ης, ἡ
 Ἰλιον, ίου, τό
 Ἰππόλυτος, ου, ο
 Ἰσμήνη, ης, ἡ
 Ἰσσα, ης, ἡ
 Ἰφιγένεια, ας, ἡ

Κ

Καλυψώ, οὔς, ἡ
 Κάλχας, άντος, ό
 Κίρκη, ης, ἡ
 Κλυταιμνήστρα, ας, ἡ
 Κρέων, οντος, ό
 Κρήτη, ης, ἡ
 Κύκλωψ, ωπος, ό
 Κῦρος, ου, ό

Λ

Λάιος, ίου, ό
 Λέσβος, ου, ἡ
 Λεωνίδας, ου, ό
 Λητώ, οὔς, ἡ

Μ

Μήδεια, ας, ἡ
 Μῆδος, ου, ό
 Μίμνερμος, ου, ό
 Μοῦσα, ης, ἡ
 Μυκῆναι, ων, αἱ

Itaka, otok u Jonskome moru, Odisejeva domovina
 Ilij, Troja
 Hipolit, sin Tezejev, Fedrin posinak
 Ismena, sestra Antigoina
 Vis
 Ifigenija, kći Agamemnona i Klitemnestre

Kalipsa, kći Atlantova, nimfa, živjela na otoku Ogigiji
 Kalhant, vrač
 Kirka, kći Helija i Perse, nimfa, čarobnica s otoka Eeje
 Klitemnestra, Agamemnonova žena
 Kreont, kralj Tebe nakon Lajeve smrti
 Kreta, otok u Egejskome moru
 Kiklop
 Kir, perzijski vladar

Laj, tebanski kralj, Edipov otac
 Lezb, otok u Egejskome moru, rodno mjesto Sapfe
 Leonida, spartanski zapovjednik u Termopilskoj bitci
 Leta, majka Apolona i Artemide

Medeja, Jazonova žena
 Međanin (Perzijanac)
 Mimnermo, elegijski pjesnik
 Muza
 Mikena, grad u Argolidi, Agamemnonova prijestolnica

N

Νάξος, ου, ή

Naks, kikladski otok u Egejskome moru; mjesto odakle je Dioniz oteo Arijadnu

Ναυσικάα, ας, ή

Nausikaja, feačka princeza

Νέστωρ, ορος, ό

Nestor, najstariji i najmudriji junak u Trojanskome ratu

Νίκη, ης, ή

Nika, pridjevak Atene

Ξ

Ξενοφών, ώντος, ό

Ksenofont, grčki povjesničar

Ξέρξης, ου, ό

Kserkso, sin Darijev; kralj Perzije

Ο

Ὅδυσσεύς, έως, ό

Odisej, sin Laertov, kralj Itake

Οἰδίπους, ποδος, ό

Edip, sin Laja i Jokaste, mitski junak

Ὀλυμπος, ου, ό

Olimp, planina u Tesaliji, mitsko sjedište bogova

Ὀλυμπία, ας, ή

Olimpija, grad u Elidi; Zeusovo svetište

Ὅμηρος, ου, ό

Homer, grčki pjesnik

Ὀρέστης, ου, ό

Orest, sin Agamemnona i Klitemnestre

Π

Παλλάς, άδος, ή

Palada (Atena)

Πάρις, ιδος/ιος, ό

Paris, trojanski kraljević

Παρνασσός, ου, ό

Parnas, planina u Fokidi (prebivalište Muza)

Πάρος, ου, ή

Par, kikladski otok u Egejskome moru

Παρούσατις, ιδος, ή

Parisatida, žena Darija, perzijskoga kralja

Πάτροκλος, ου, ό

Patroklo, Ahilejev vjerni prijatelj

Περικλής, έους, ό

Periklo, atenski državnik

Πηληιάδης, ου, ό

Pelejević, Ahilejev nadimak

Πηνελόπη, ης, ή
 Πίνδαρος, ου, ό
 Πλάτων, ωνος, ό
 Πολύφημος, ου, ό
 Πολυνείκης, ου, ό
 Ποσειδών, ώνος, ό
 Πρίαμος, ου, ό
 Προμηθεύς, έως, ό
 Πρωταγόρας, ου, ό

P

Ρόδος, ου, ή
 Ρώμη, ης, ή

Σ

Σάμος, ου, ή
 Σαπφώ, οῦς, ή
 Σοφοκλῆς, έους, ό
 Σπάρτη, ης, ή

Συκελία, ας, ή
 Σωκράτης, ους, ό

Penelopa, Odisejeva vjerna supruga
 Pindar, lirski pjesnik
 Platon, grčki filozof
 Polifem, Kiklop
 Polinik, Antigonin brat
 Posejdon, bog mora
 Prijam, trojanski kralj
 Prometej
 Protagora, grčki sofist

Rod, otok u Egejskome moru
 Rim, grad u Italiji

Sam, otok u Egejskome moru
 Sapfo, lirska pjesnikinja s Lezba
 Sofoklo, grčki tragičar
 Sparta, pokrajina i istoimeni grad u Lakedemonu; prijestolnica Menelajeve
 Sicilija
 Sokrat

Τ

Τειρεσίας, ου, ό

Τηλέμαχος, ου, ό

Τισσαφέρνης, ου, ό

Τροία, ας, ή

Τρώες, Τρώων, οί

Τυρταίος, ου, ό

Tiresija, tebanski vrač

Telemah, sin Odiseja i Penelope

Tisaferno, perzijski satrap

Troja

Trojanci

Tirtej, elegijski pjesnik

Φ

Φάρος, ου, ή

Φοῖβος, ου, ό

Hvar, kolonija Grka s otoka Para

Feb (Apolon)

Χ

Χριστός, ου, ό

Krist, Pomazanik

9.2. TABLICE GLAGOLA

9.2.1. Glagoli prema završnome glasu osnove (*verba vocalia, verba muta i verba liquida*)

PREZENT	ZNAČENJE	OSNOVA	FUTUR	AORIST	
θηράω	loviti	θηρα-	θηράσω	ἐθήρασα	
τιμάω	častiti	τιμα-	τιμήσω	ἐτίμησα	
ποιέω	činiti	ποιε-	ποιήσω	ἐποίησα	
δουλόω	zarobljavati	δουλο-	δουλώσω	ἐδούλωσα	
καλέω	zvati	καλε-/κλη-	καλῶ	ἐκάλεσα	
κελεύω	zapovijedati	κελευ-	κελεύσω	ἐκέλευσα	
ἀκούω	čuti	ἀκου-	ἀκούσομαι	ἤκουσα	
ἄγω	voditi	ἄγ-	ἄξω	ἤγαγον	
φεύγω	bježati	φυγ-	φεύξομαι	ἔφυγον	
ἄρχω	vladati	ἀρχ-	ἄρξω	ἤρξα	
πράττω	raditi, činiti	πραγ-	πράξω	ἔπραξα	
τάττω	redati	ταγ-	τάξω	ἔταξα	
πέμπω	slati	πεμπ-	πέμψω	ἔπεμψα	
γράφω	pisati	γραφ-	γράψω	ἔγραψα	
βλάπτω	škoditi	βλαβ-	βλάψω	ἔβλαψα	
θάπτω	pokapati	ταφ-	θάψω	ἔθαψα	
κόπτω	udarati	κοπ-	κόψω	ἔκοψα	
ρίπτω	bacati	ρίπ-	ρίψω	ἔρριψα	
κλέπτω	krasti	κλεπ-	κλέψω	ἔκλεψα	
τρέφω	hraniti	τρεφ-	θρέψω	ἔθρεψα	
πείθω πείθομαι	nagovarati, slušati	πιθ-	πείσω πείσομαι	ἔπεισα	
ψεύδω ψεύδομαι	varati lagati	ψευδ-	ψεύσω ψεύσομαι	ἔψευσα ἔψευσάμην	

	PERFEKT	PERFEKT M-P.	AORIST PAS.	GLAG. PRID.
	τεθήρακα	τεθήραμαι	έθηράθην	θηρατός
	τετίμηκα	τετίμημαι	έτιμήθην	τιμητός
	πεποιήκα	πεποιήμαι	έποιήθην	ποιητός
	δεδούλωκα	δεδούλωμαι	έδουλώθην	δουλωτός
	κέκληκα	κέκλημαι	έκληθην	κλητός
	κεκέλευκα	κεκέλευσμαι	έκελεύσθην	κελευστός
	άκήκοα	(ήκουσμαι)	(ήκούσθην)	άκουστός
	ήχα	ήγμαι	ήχθην	άκτός
	πέφευγα			
	ήρχα	ήργμαι	ήρχθην	άρκτός
	πέπραγα	πέπραγμαι	έπράχθην	πρακτός
	τέταχα	τέταγμαι	έτάχθην	τακτός
	πέπομφα	πέπεμμαι	έπέμφθην	πεμπτός
	γέγραφα	γέγραμμαι	έγράφην	γραπτός
	βέβλαφα	βέβλαμμαι	έβλάβην	βλαπτός
	(τέταφα)	τέθαμμαι	έτάφην	θαπτός
	κέκοφα	κέκομμαι	έκόπην	κοπτός
	έρριφα	έρριμαι	έρρίφθην	ρίπτός
	κέκλοφα	κέκλεμμαι	έκλάπην	κλεπτός
	τέτροφα	τέθραμμαι	έτράφην	θρεπτός
	πέπεικα πέποιθα	πέπεισμαι	έπείσθην	πειστός
	έψευκα	έψευσμαι	έψεύσθην	ψευστός

PREZENT	ZNAČENJE	OSNOVA	FUTUR	AORIST	
γυμνάζω	vježbati	γυμναδ-	γυμνάσω	ἐγύμνασα	
σώζω	spašavati	σῶδ-, σω-	σώσω	ἔσωσα	
καθαίρω	čistiti	καθαρ-	καθαρῶ	ἐκάθηρα	
φαίνω φαίνομαι	pokazivati pokazivati se	φαν-	φανῶ φανοῦμαι	ἔφηνα	
ἀγγέλλω	javlјati	ἀγγελ-	ἀγγελῶ	ἤγγειλα	
στέλλω	slati	στελ-	στελῶ	ἔστειλα	
σπείρω	sijati	σπερ-	σπερῶ	ἔσπειρα	
διαφθείρω	kvariti	δια-φθερ-	διαφθερῶ	διέφθειρα	
ἀποκτείνω	ubijati	ἀπο-κτεν-	ἀποκτενῶ	ἀπέκτεινα	
ἐγείρω	buditi	ἐγερ-	ἐγερῶ	ἤγειρα	
κρίνω	suditi	κριν-	κρινῶ	ἔκρινα	
βάλλω	bacati	βαλ-/ βλη-	βαλῶ	ἔβαλον	

	PERFEKT	PERFEKT M-P.	AORIST PAS.	GLAG. PRID.
	γεγύμνακα	γεγύμνασμαι	ἐγυμνάσθην	γυμναστός
	σέσωκα	σέσωσμαι	ἐσώθην	ἄ-σωτος
	κεκάθακα	κεκάθαρμαι	ἐκαθάρθην	καθαρτός
	πέφαγκα πέφηνα	πέφασμαι	ἐφάνθην ἐφάνην	ἄ-φαντος
	ἤγγελα	ἤγγελμαι	ἤγγέλθην	ἀγγελτός
	ἔστακα	ἔσταλμαι	ἐστάλην	σταλτέον
	ἔσπακα	ἔσπαρμαι	ἐσπάρην	σπαρτός
	διέφθακα	διέφθαρμαι	διεφθάρην	ἀδιάφθαρτος
	ἀπέκτονα			
	ἐγρήγορα		ἠγέρθην	
	κέκρικα	κέκριμαι	ἐκρίθην	κριτός
	βέβληκα	βέβλημαι	ἐβλήθην	βλητός

9.2.2. Glagoli na -μι

PREZENT	ZNAČENJE	OSNOVA	FUTUR	AORIST	
τίθημι	metati	τι-θε-	θήσω	έθηκα	
δίδωμι	dati	δι-δο-	δώσω	έδωκα	
ίημι	slati	ί-ε-	ήσω	ήκα	
ίστημι	stavljati	ί-στα-	στήσω στήσομαι	έστησα έστην	
φημί	govoriti	φα-	φήσω	έφησα	
δείκνυμι	pokazivati	δεικ-	δείξω	έδειξα	
κέραννυμι	miješati	κερα-/ κρα-	κερῶ, -ᾱς	έκέρασα	
σβέννυμι σβέννυμαι	gasiti	σβεσ- σβη-	σβέσω σβήσομαι	έσβεσα έσβην	
ζεύγνυμι	spajati	ζευγ-/ ζυγ-	ζεύξω	έζευξα	
μείγνυμι	miješati	μειγ-/ μιγ-	μείξω	έμειξα	
ἀπόλλυμι	upropaštavati	όλε-	ἀπολῶ	ἀπώλεσα	
ἀπόλλυμαι	propadati		ἀπολουμαι	ἀπωλόμην	

	PERFEKT	PERFEKT M-P.	AORIST PAS.	GLAG. PRID.
	τέθηκα		ἐτέθην	θετός
	δέδωκα	δέδομαι	ἐδόθην	δοτός
	εἶκα	εἶμαι	εἶθην	ἐτός
	ἔστηκα		ἐστάθην	
	δέδειχα	δέδειγμαι	ἐδείχθην	
		κέκραμαι	ἐκράθην	
	ἔσβηκα	ἔσβεσμαι	ἐσβέσθην	
		ἔζευγμαι	ἐζεύχθην (ἐζύγην)	
		μέμειγμαι	ἐμείχθην (ἐμιγην)	
	ἀπολώλεκα			
	ἀπόλωλα			

9.2.3. Glagoli s osobitom tvorbom oblika

PREZENT	ZNAČENJE	OSNOVA	FUTUR	AORIST	
ἀγορεύω	govoriti	ἀγορευ-/ἐπ-	ἐρῶ	εἶπον	
αἰρέω	uzimati	αἰρε-/ἐλ-	αἰρήσω	εἶλον	
ἀλίσκομαι	bivati uhvaćen	άλω-	άλώσομαι	έάλων	
ἀμαρτάνω	griješiti	ἀμαρτε-	ἀμαρτήσομαι	ἤμαρτον	
ἀναλίσκω	trošiti	ἀναλο-	ἀναλώσω	ἀνήλωσα	
ἀποθνήσκω	umirati	θαν/θνη-	ἀποθανοῦμαι	ἀπέθανον	
αὐξάνω	povećavati	αὐξε-	αὐξήσω	ἠὔξησα	
ἀφικνέομαι	odlaziti	ίκ-	ἀφίξομαι	ἀφικόμην	
βαίνω	ići	βα/βη-	βήσομαι	ἔβην	
βούλομαι	željeti	βουλε-	βουλήσομαι		
γηράσκω	starjeti	γηρα-	γηράσομαι	ἐγήρασα	
γίγνομαι	postajati	γενε-	γενήσομαι	ἐγενόμην	
γιγνώσκω	poznavati	γνω-	γνώσομαι	ἔγνων	
δεῖ	treba	δεε-	δεήσει	ἐδέησε	
δέομαι	trebati, moliti	δεε-	δεήσομαι		
διδάσκω	poučavati	διδαχ-	διδάξω	ἐδίδαξα	
δοκέω	misлити	δοκε-	δόξω	ἔδοξα	
ἐλαύνω	goniti	ἐλαν/ἐλα-	ἐλῶ	ἤλασα	
ἐθέλω	željeti	ἐθελε-	ἐθελήσω	ἠθέλησα	
ἐπομαι	slijediti	ἐπ-/σεπ-	ἐψομαι	ἐσπόμεν	
ἐρχομαι	ići	ἐρχ-/ἐλθ-	εἶμι	ἤλθον	
ἐσθίω	jesti	ἐσθι-/ἐδ-/φαγ-	ἔδομαι	ἔφαγον	
εὐρίσκω	nalaziti	εὐρε-	εὐρήσω	ἠύρον	
ἔχω	imati	ἐχ-/σχ-	ἔξω / σχήσω	ἔσχον	
ζάω / βιόω	živjeti	ζα-/βιω-	βιώσομαι	ἐβίων	

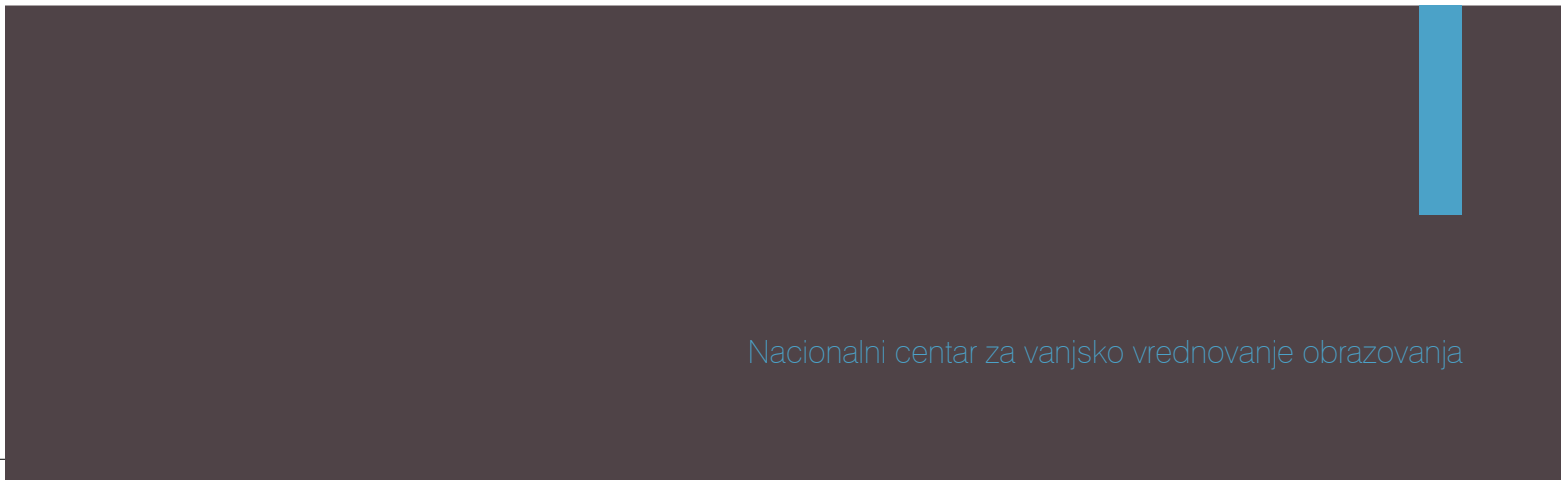

	PERFEKT	PERFEKT M-P.	AORIST PAS.	NAPOMENA
	εἶρηκα	εἶρημαι	ἐρρήθην	VIII. raz.
	ἤρηκα	ἤρημαι	ἤρέθην	VIII. raz
	έάλωκα			VI. raz.
	ήμάρτηκα	ήμάρτημαι	ήμαρτήθην	V. raz.
	ἀνήλωκα	ἀνήλωμαι	ἀνηλώθην	VI. raz.
	τέθνηκα			VI. raz.
	ηὔξηκα	ηὔξημαι	ηὔξήθην	V. raz.
		ἀφίγμαι		V. raz.
	βέβηκα			V. raz.
		βεβούλημαι	ἐβουλήθην	VII. raz.
	γεγήρακα			VI. raz.
	γέγονα	(γεγέννημαι)		VII. raz.
	ἔγνωκα	ἔγνωσμαι	ἐγνώσθην	VI. raz.
	δεδέηκε			VII. raz.
		δεδέημαι	ἐδεήθην	VII. raz.
	δεδίδαχα	δεδίδαγμαι	ἐδιδάχθην	VI. raz.
		δέδοκται		VII. raz.
	ἐλήλακα	ἐλήλαμαι	ἤλάθην	V. raz.
	ἠθέληκα			VII. raz.
				VIII. raz.
	ἐλήλυθα			VIII. raz.
	ἦκω			VIII. raz.
	ηὔρηκα	ηὔρημαι	ηὔρέθην	VI. raz.
	ἔσχηκα	ἔσχημαι		VIII. raz.
	βεβίωκα			VIII. raz.

PREZENT	ZNAČENJE	OSNOVA	FUTUR	AORIST	
καθίζω καθίζομαι	sjediti	ίδ-/έδ-/ή-	καθιῶ καθεδοῦμαι	ἐκάθισα ἐκαθεζόμην	
λαμβάνω	uzimati	λαβ/ληβ-	λήψομαι	ἔλαβον	
λανθάνω	biti skriven	λαθ/ληθ-	λήσω	ἔλαθον	
λέγω	govoriti	λεγ-	λέξω	ἔλεξα	
μανθάνω	učiti	μαθε-	μαθήσομαι	ἔμαθον	
μάχομαι	boriti se	μαχε-	μαχοῦμαι	ἐμαχεσάμην	
μέλει μοι	brine me	μελε-	μελήσει	ἐμέλησε	
μέλλω	željeti	μελλε-	μελλήσω	ἐμέλλησα	
μένω	ostajati	μενε-	μενῶ	ἔμεινα	
μιμνήσκω	opominjati	μνη-	μνήσω	ἔμνησα	
νέμω	dijeliti	νεμε-	νεμῶ	ἔνειμα	
οἶομαι	misлити	οἶε-	οἰήσομαι		
ὁράω	gledati	όρα-/ὀπ-/ιδ-	ὄψομαι	εἶδον	
ὀφείλω	koristiti	ὀφελ-	ὀφειλήσω	ᾠφελον	
παίω πλήττω	udarati	παι-/πληγ-/πλαγ-	παίσω πλήξω	ἔπαισα ἔπληξα	
πάσχω	trpiti	πασχ-/παθ-	πείσομαι	ἔπαθον	
πίνω	piti	πιν-/πι-/πο-	πίομαι	ἔπιον	
πίπτω	padati	πετ-/πεσ-/πτω-	πεσοῦμαι	ἔπεσον	
πυνθάνομαι	doznavati	πυθ/πευθ-	πεύσομαι	ἐπυθόμην	
τρέχω	trčati	τρεχ-/δραμε-	δραμοῦμαι	ἔδραμον	
τυγχάνω	pogađati	τυχε/τευχ-	τεύξομαι	ἔτυχον	
φέρω	nositi	φερ-/οι-/ένεγκ-	οἶσω	ἤνεγκον ἤνεγκα	

	PERFEKT	PERFEKT M-P.	AORIST PAS.	NAPOMENA
	κάθηναι			<i>VIII. raz.</i>
	εἴληφα	εἴλημμαι	ἐλήφθην	<i>V. raz.</i>
	λέληθα			<i>V. raz.</i>
		λέλεγμαι	ἐλέχθην	<i>VIII. raz.</i>
	μεμάθηκα			<i>V. raz.</i>
	μεμάχημαι			<i>VII. raz.</i>
	μεμέληκε			<i>VII. raz.</i>
				<i>VII. raz.</i>
	μεμύνηκα			<i>VII. raz.</i>
		μέμνημαι	ἐμνήσθην	<i>VI. raz.</i>
	νενέμηκα	νενέμημαι	ἐνεμήθην	<i>VII. raz.</i>
			ὥήθην	<i>VII. raz.</i>
	έώρακα ὄπωπα	έώραμαι ὤμμαι	ὠφθην	<i>VIII. raz.</i>
				<i>VII. raz.</i>
	πέπαικα	πέπληγμαι	ἐπλήγην ἐπλάγην	<i>VIII. raz.</i>
	πέπονθα			<i>VIII. raz.</i>
	πέπωκα	πέπομαι	ἐπόθην	<i>VIII. raz.</i>
	πέπτωκα			<i>VIII. raz.</i>
		πέπυσμαι		<i>V. raz.</i>
	δεδράμηκα			<i>VIII. raz.</i>
	τετύχηκα			<i>V. raz.</i>
	ἐνήνοχα	ἐνήνεγμαι	ἠνέχθην	<i>VIII. raz.</i>

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja

